

Huys te Moock

Nieuwsbrief 15. November 2020.

Activiteiten.

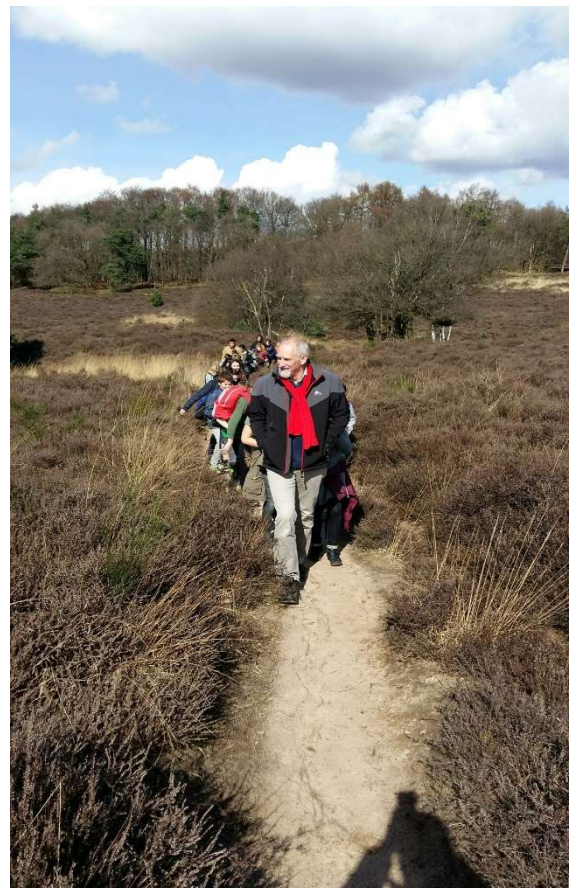
Wat een jaar 2020. We waren zoveel van plan, maar Covid-19 gooide flink wat roet in het eten. Het was voor iedereen een moeilijk en moeizaam jaar. Wat kunnen we, mogen we wel en wat niet. Van een intelligente lockdown in maart, april, mei, naar iets meer ruimte in de zomermaanden. Niet snel daarna werden toch weer de herwonnen vrijheden teruggedraaid en zitten we nu weer in semi-lockdown. Al in het begin van het jaar hadden we aangekondigd dat we de activiteiten zouden stopzetten. Zo is de start van het nieuwe seizoen op 14 april 2020 niet doorgestaan. Professor Prak zou een lezing geven over de 80-jarige oorlog en we zouden afscheid nemen van Theo van Brunschot een van de founding fathers van stichting Huys te Moock. De zevende verjaardag is nu verplaatst naar 14 april 2021. Ook de erfgoeddag op 22 augustus bij het huis "Die Swaere Noodt" is niet doorgestaan. Dit jaarlijkse hoogtepunt is eveneens verplaatst naar augustus 2021.

Toch hebben we tussendoor niet stilgezeten. In de relatief corona arme maanden hebben we nog een

tweetal rondleidingen kunnen geven op de Mookerhei.

Oktober was de maand van de geschiedenis. We hebben aan de drie brugklassen van het Kandinsky college in Molenhoek verteld over de tachtigjarige oorlog en zowaar nog drie wandelingen over de Mookerhei kunnen realiseren, waarbij de slag in 1574 centraal stond.

Een bijzonder geste hebben we kunnen realiseren door onze vrienden uit te nodigen op zondag 6 september voor een wandeling over de Mookerhei, waarbij zij een kopje koffie/thee en een Mooks Raampje konden nuttigen bij het huis "Die Swaere Noodt".

Een aantal van hen hebben hieraan gehoor gegeven. We willen dit het volgend seizoen continueren. Voor dit jaar liggen tot aan de dies op 14 april 2021 alle activiteiten stil. We hopen op verruiming van de maatregelen tegen corona en dat iedereen gezond en wel de toekomst in kan.

In memoriam Paul Sutmuller.

In september van dit jaar kregen wij plotseling te horen dat Paul Sutmuller, een van de oprichters van de stichting Huys te Moock was overleden. Hij was een enthousiaste, kundige en dragende kracht. Heel veel inhoud van onze stichting is van zijn hand. Van de kleding en persoon van Teun Tamboer tot en met de speurtochten, wandelfolders en lesplan voor de basisscholen. We zijn hem zeer veel dank verschuldigd. In besloten kring is er afscheid van hem genomen.

Nieuwe bestuursleden.

Doordat Theo van Brunschot op 14 april 2021 zal stoppen als bestuurslid zijn wij dringend op zoek naar nieuwe leden. Wie voelt zich geroepen om eens met ons kennis te maken. Voor een informeel gesprek bent u altijd welkom in het huis Die Swaere Noodt, Rijksweg 189 onderaan de Mookerhei.

Scouting Don Bosco.

We hebben contact gehad met scouting Don Bosco. Zij waren zeer gecharmeerd van onze kennis en inbreng. Wellicht kunnen we het volgend jaar ook bij hen de verhalen vertellen en wandelingen over de hei begeleiden die we dan in een spannend sausje gieten.

Huys te Moock.

In de tussentijd hebben wij onderzoek gedaan naar het Huys te Moock, waar onze naam van afgeleid is.

Met name Theo van Brunschot, ons scheidend bestuurslid, heeft zich hier mee bezig gehouden.

Het begint allemaal in een heel ver verleden. In (of kort na) het jaar 1078 wordt het gebied rond wat we nu kennen als Mook met de mogelijk schaarse bebouwing door de Rijks-Roomse keizer Hendrik IV geschonken aan het Maria-kapittel te Aken. Later, in het begin van de 13e eeuw, wordt het gehucht Mook en omgeving een gezamenlijk bezit

van dit Maria-kapittel en het Adalbertus-kapittel eveneens uit Aken. Zeer waarschijnlijk bouwen deze beide kapittels een gezamenlijke hof (een curia of een versterkt huis) als bestuurlijk centrum van al hun lokale bezittingen. De vermoedelijke periode van de bouw (van deze eerste versie) van het oorspronkelijke Huys te Mook is de eerste kwart van de 13e eeuw.

In 1227 worden de bezittingen van de twee Akense kapittels in en rond Mook (en daarmee ook het stenen Huys te Mook) verkocht aan de hertog van Gelre en zo wordt Mook onderdeel van het hertogdom Gelre. Dit alles gebeurt met de instemming van Keizer Hendrik VI. In 1473 wordt Mook, dan onderdeel van de landsheerlijkheid Gogh, door keizer Karel V geschonken aan de hertog van Kleef. Waarschijnlijk gebeurt dit als beloning voor de steun die het hertogdom Kleef gaf aan Karel V bij zijn verovering van Gelre waarmee het hertogdom Gelre aan het Spaanse Rijk van Keizer Karel V werd toegevoegd (als laatste gewest van de 17 gewesten van de Lage Landen).

Het Huys te Mook zal in die tijd een van de weinige versteende huizen in of rond Mook zijn geweest. De kerk, de pastorie, het huis van de schout en mogelijk een paar huizen daarom

heen waren van steen, andere huizen en boerderijen in de omgeving waren veelal van hout. Zoals de oude kaarten ons doen vermoeden had het huis een torentje wat in die tijd voor een gewoon huis heel bijzonder was. In de eeuw na 1473 moet het Huys te Mook een rijk huis geweest zijn. Het zou niet verwonderlijk zijn als de bewoner de titel Heer van Mook had of zich op zijn minst zo gedragen heeft.

Als een eeuw later ons gebied wordt betrokken bij de gevechtshandelingen van de Tachtigjarige Oorlog (Slag op de Mookerheide, 1574) moet ook het Huys te Mook hier ernstig onder te lijden hebben gehad. Het is zeer wel mogelijk dat het versterkte Huys te Mook in het laatste kwart van de 16e of de 1ste helft van de 17e eeuw verwoest of geslecht is in deze oorlog.

Van een verdwijning of verwoesting zijn geen gedocumenteerde bronnen. Wel is, in afgeleide bronnen over de periode 17e en 18e eeuw (op basis van onderzoek in het Staatsarchiv Düsseldorf) is sprake van: 'er is geen huys of redelijke gevangenis beschikbaar in Mook'. Ook is uit primaire bronnen (uit het stadsarchief van Kleef) de constatering te rechtvaardigen dat

er in Mook in de 18e eeuw geen kasteel (meer) heeft gestaan. Toen was er dus geen sprake meer van een versterkt stenen huis wat ons Huys te Moock geweest had kunnen zijn. Het enige wat ons nog is overgebleven, waren verhalen dat er in de 19e eeuw nog muurresten van een stenen huis zichtbaar zijn geweest in het Herrendal, een prachtig dal onderaan de Mookerheide in het buurtschap de Mortel dicht bij Mook.

Waarschijnlijk zijn de laatste overblijfselen gebruikt als bouw materiaal of zijn onder het spoelzand verdwenen dat met de regenbuien van de hoger gelegen Mookerheide naar beneden stroomde.

Samenvatting van de (waarschijnlijke) geschiedenis van het Huys te Moock.
(Op basis van de informatie verkregen van de heer Bert Thissen, stadsarchivaris van de stad Kleef.)

Meer weten of iets te melden?

Neem gerust contact op met een van de leden van het bestuur: Theo van Brunschot (06-20177917), Jette Janssen (06-44297763), Ernest Grosfeld (06-53132542), Paul Otten (06-51580955), Bauke Eekma (06-22558019).

Verdere informatie:

Website: www.huystemoock.nl

Mail: info@huystemoock.nl

Facebook:

www.facebook.com/huystemoock

Tot ziens in 2021.

Huys te Moock